

*Az ápolószemélyzet iránti szükséglet prognózisa Ausztriában –
Rappold, Elisabeth; Juraszovich, Brigitte (2019):
Pflegepersonal-Bedarfsprognose für Österreich.
Bundesministerium für Arbeit, Soziales, Gesundheit und Konsumentenschutz,
Wien, November 2019*

Kulcsszavak: ápolás, ápolószemélyzet, emberi erőforrás, szükséglettervezés, prognózis, Ausztria

Forrás Internet-helye: https://goeg.at/Bedarfsprognose_Pflegepersonal ;
<https://jasmin.goeg.at/1080/> ;

Összefoglaló (8 p.):

http://www.lazarus.at/wp-content/uploads/2020/02/Pflegepersonal-Prognose-2030_Kurzfassung.pdf

Teljes szöveg (86 p.):

https://jasmin.goeg.at/1080/1/Pflegepersonalprognose%202030_bf.pdf ;
<http://www.lazarus.at/wp-content/uploads/2020/02/Pflegepersonalprognose-2030-Langfassung.pdf>

Demográfiai viszonyok és ápolás iránti szükséglet

Ausztriában 2019. január 1-én 1.717.696 gyermek és 20 év alatti fiatalkorú, (az összlakosság 19,4%-a), 5.472.520 a teljes keresőképesség életkorában levő 20 és 65 év közötti személy (61,8%) és 1.668.559 (18,8%) 65 éves vagy annál idősebb személy élt. 225.938 személy 85 éves vagy annál idősebb volt (2,6%) Ez utóbbi csoport az, amelynél az ápolás iránti szükséglet a legmagasabb.

2019 októberében 485.895 személy részesült pénzbeli ápolási ellátásban.

Foglalkoztatottak az ápolás és gondozás területén

Ausztriában a kórházakban, a tartós ápolás területén (bentlakásos intézményi ápolás és részben bentlakásos ápolás, mobil ápolói gondozás) foglalkoztatottak száma 127.000. A foglalkoztatottak száma a kórházakban 67.000, a tartós ápolás területén 60.000. E 127.000 személy 60%-a okleveles betegápoló, (76.000 személy), 31%-a ápolóasszisztens (39.000 személy), 9%-a ápolási otthonokban működő segédszemélyzet (12.000 személy).

Az előtanulmány nem terjed ki az egyéb területeken foglalkoztatott ápolószemélyzetre, mint a fogyatékkal élőket gondozókra, a kutatás vagy az igazgatás területén működő személyzetre, valamint az önálló tevékenységet végző ápolókra. Az ápolási és terápiás tevékenységet folytató személyek számára 2018. július 1-i kezdettel kötelező a regisztráció. Az egészségügyi alkalmazottak működési regiszterében 2019 szeptemberig 180.000 személy szerepelt.

Az ápoló- és gondozószemélyzet életkori struktúrája

Az ápolók 85%-a nő. Jelen tanulmány adatai szerint az ápolószemélyzet egyharmada 50 év fölötti és tíz éven belül előreláthatóan nyugdíjba vonul.

Az ápolószemélyzet iránti szükséglet 2030-ig

A demográfiai helyzet alakulása

A 85 év fölötti személyek száma 2030-ig szűk 45%-kal, 327.000-re növekedik, a növekedés a 85 és 90 év közöttiek körében lesz a legerőteljesebb (több mint 50%).

Ezzel egyidejűleg viszont 2030-ig a keresőképesség életkorában levők, azaz a 20 és 65 év közötti lakosság aránya az összlakosság 62%-áról 57%-ra csökken. És a 20 éven aluliak aránya is enyhén csökkeni fog. Ez azt jelenti, hogy az ápolásra szoruló személyek számának növekedésével szemben egyre kevesebben lesznek a fiatalok, akik potenciálisan képzésre és ápolótevékenységre alkalmasak lehetnének.

Az ápolás iránti szükséglet alakulása 2030-ig

A 2017-ben végzett felmérés adatai szerint a demográfiai folyamatok és a kórházi és tartós ápolás-gondozás időskorral összefüggő megoszlásának alakulásával összefüggésben Ausztriában 2030-ban a jelenlegihez viszonyítva 31.400 további ápolást végző személy iránti szükséglet keletkezik. Ez a többletszükséglet 34.200 személyre növekedik, ha figyelembe vesszük az informális ápolás csökkenését és erre való reakcióként a mobil és otthoni ápolásnak a tartományokban való bővítését.

Mivel az ápolást-gondozást végző személyek egyharmada 50 év fölötti és 2030-ban már nem végez keresőtevékenységet, azzal számolhatunk, hogy a szükséglet fedezése érdekében további 41.500 személynek kell megjelennie az ápolói pályán.

Ausztria számára ez az alábbiakat jelenti:

- az időskorú személyek számának növekedéséből és az otthoni ápolás és gondozás bővítéséből további 34.000 ápoló iránti szükséglet keletkezik (kerekén 13.000 személlyel több a kórházakban és 21.000 személlyel több a tartós ápolás területén),
- 41.500 személy nyugdíjazásának fedezete, tehát
- 2030-ig összesen: 75.000 személlyel több.

A szakképzett ápolók (okleveles betegápolók – *Diplomierte Gesundheits- und Krankenpflege – DGKP*, szakképzett ápolóasszisztens – *Pflegefachassistenz – PFA*, ápolóasszisztens – *Pflegeassistent – PA*) tekintetében ez a jelenlegiekhez viszonyítva évente 3.900 és 6.700 közötti további ápoló iránti szükségletet jelent (a demográfiai fejlemények függvényében).

Ezzel szemben 2016-ban a betegápolókat képző iskolák (*Gesundheits- und Krankenpflegeschulen – GuKG-Schulen*) és az ápolóasszisztens tanfolyamok 4.800, a szociális gondozókat képző iskolák (*Schulen für Sozialbetreuungsberufe – SOB-Schulen*) 955 végzöst bocsátottak útjukra. Ha abból indulunk ki, hogy csökkennek a beiskolázási számok, előreláthatóan a végzősök számának csökkenésével számolhatunk. Legkésőbb 2024-től már nem számíthatunk arra, hogy a személyzet iránti igényt végzősökkel fedezhetjük. Ezért már most további intézkedéseken kell gondolkodni.

Ajánlások

Az ápolószemélyzet iránti jövőbeli szükséglet fedezése érdekében az alábbi intézkedésekre lenne szükség:

- a képzési kapacitások innovatív tervezése és fenntartása;
- az ápolói hivatás ismertetése, image-ének javítása, vonzerejének erősítése;
- konkrét célcsoportok megszólítása, a képzés folyamán való támogatása;
- információs rendezvények, gyakorlati és nyílt napok;
- a külföldi személyzet belépésének megkönnyítése;
- a képzésből való kilépések számának csökkentése;
- életpályamodell;
- a betegápolásról szóló törvény novellálásának (*Gesundheits- und Krankenpflegegesetz – GuKG-Novelle 2016*) alkalmazása és értékelése;
- a digitalizáció alkalmazása az ápolószemélyzet támogatása érdekében;
- hálózatba szerveződés, regionális és régiók közötti tapasztalatcsere.